
Pris til studie om tvungent psykisk helsevern og tidligere kriminalitet

NYTT OM NAVN

CAROLINE ULVIN JOHANSSON

caroline.ulvin.johansson@tidsskriftet.no

Tidsskriftet

LISA DAHLBAK JACOBSEN

Tidsskriftet

Fire rusforskere er tildelt prisen for årets originalartikkel i Tidsskriftet. Studien viser at personer som dømmes til tvungent psykisk helsevern, ofte er gjengangere i rettsvesenet.

– Umiddelbart etter publisering ble jeg faktisk kontaktet av en forsker og jurist som kunne fortelle at artikkelen hadde vært diskutert i lunsjen, sier Eline Borger Rognli.

Hun er spesialist i rus- og avhengighetspsykologi, ph.d. og forsker ved RusForsk ved Oslo universitetssykehus.

Rognli og juristen fra SIFER (nasjonalt kompetansenettverk for sikkerhets- fengsels- og rettspsykiatri) tok en kaffe for å diskutere studien ytterligere.

– Det var inspirerende å se hvordan verden kan se ulik ut fra et helseperspektiv versus et jussperspektiv. Ellers har vi hørt at artikkelen har blitt plukket opp og lest blant ulike fagfolk. Det er veldig kjekt!

Rognli er nemlig oppført som førsteforfatter på artikkelen *Tidligere kriminalitet og psykisk helsehjelp hos personer med soningserfaring som blir dømt til tvungent psykisk helsevern*. Denne er kåret til årets originalartikkel i Tidsskriftet 2024. Prisen ble delt ut på Tidsskriftets møte for faglige medarbeidere onsdag 5. mars.

I tillegg til Rognli består forfattergruppen av Anne Bukten, Jørgen G. Bramness og Marianne Riksheim Stavseth. Studien er den første, større norske undersøkelsen av tidligere kriminalitet og behandling for rus og mental helse blant personer dømt til tvungent psykisk helsevern.

– Kriminelt god metode

Originalartikler i Tidsskriftet skal være basert på egne innsamlede og bearbejdede data, og det publiseres både kvantitative og kvalitative studier.

Juryen presiserer i sin begrunnelse at temaet tvungent psykisk helsevern er aktuelt, og at det her er presentert med en ny vinkling med mer medisinsk forebyggende fokus.

– Denne artikkelen er basert på en kriminelt god metode. Fremstillingen av tematikken er fengslende. Gjennom koblingen av flere sentrale registre gir forfatterne et nytt og viktig innblikk i de domfeltes sosiale og medisinske forutsetninger før de fikk dom om tvungent psykisk helsevern, heter det videre i begrunnelsen.

Det understrekes også at artikkelen er velskrevet, poengtert og godt tilgjengelig også for lesere utenfor fagfeltet.

Rognli presiserer at kunnskapen til sisteforfatter Marianne Stavseth har vært avgjørende rent metodisk for å håndtere de store datasettene.

– Stavseth har i flere år jobbet i PriSUD-prosjektet, som eier dataene, og har sørget for registertilgang og koblinger. Hun kjenner registrene og hele datasettet svært godt. Den kunnskapen og erfaringen var helt avgjørende for å fremstille svar som var riktige i forhold til de spørsmålene vi hadde.

Nekrotiserende bløtdelsinfeksjoner

En annen utmerkelse på møtet for faglige medarbeidere var kåring av årets kliniske oversikt. Målet med disse artiklene er å gi en pedagogisk oversikt over et klinisk relevant tema, og bidraget skal være ment til praktisk nytte for leseren.

Vinnerartikkelen for 2024 er *Nekrotiserende bløtdelsinfeksjoner*. Førsteforfatter Ingunn Margareetta Gundersen forteller at hun ble overrasket da hun fikk beskjeden.

– Jeg fikk vite det på en fredag ettermiddag rett før jeg gikk hjem fra jobb. Det kom litt plutselig på meg. En veldig gledelig og trivelig beskjed – som ble en fin avslutning på en travel uke!

Gundersen er lege i spesialisering i indremedisin og i infeksjonssykdommer og forsker ved Haukeland universitetssjukehus. Hun forteller at formålet med artikkelen er å øke bevisstheten om nekrotiserende bløtdelsinfeksjoner, som er en svært sjelden, men alvorlig infeksjonssykdom.

– Dette er en tidskritisk infeksjonssykdom, og vi vet at opptil 70 % blir initialt feildiagnostisert. Vi mener at tematikken er kjemperelevant fordi vi ser at insidensen øker. Hvorfor den øker, vet vi ikke helt. Fra å være en veldig sjelden tilstand, er den mindre sjelden nå.

Hun forteller videre at infeksjonen har høy dødelighet og at den ofte innebærer alvorlige senfølger for de som overlever.

– Derfor er det viktig å øke bevisstheten rundt denne typen infeksjon hos leger både i primærhelsetjenesten og i spesialisthelsetjenesten i Norge, sier Gundersen.

Årets fagfelleverderer

Prisen for årets fagfelleverderer gikk til Håkon Reikvam, som er spesialist i indremedisin og i blodsykdommer, overlege ved Medisinsk klinikk ved Haukeland universitetssjukehus og professor ved K.G. Jebsen senter for myeloid blodkreft, Universitetet i Bergen.

Han har vurdert 19 manuskripter for Tidsskriftet siden 2019, hvorav fem i 2024.

– Vurderingene er særdeles grundige og solide og til stor hjelp for forfatterne og redaksjonen, heter det i juryens begrunnelse.

Hvordan syns du det er å være vinner av Årets fagfelleverderer?

– Det er ikke ofte man får slike utmerkelser, så det er kjekt å bli verdsatt for det arbeidet man gjør, sier Reikvam.

Han forteller videre at det viktigste han ser etter når han behandler innsendte artikler er kvaliteten på arbeidet som er gjort, relevansen og hvordan presentasjonen er.

– For originalartikler gjelder det å ha gode poeng og funn som er godt understøttet av data, mens kasuistikker eller andre artikler bør være godt presentert, ha relevant tema og ha nytteverdi for norske leger. Det er lærerikt å lese artikler som er skrevet og

presentert fra det norske fagmiljøet. Du lærer også selv å bli bedre til å se styrker og svakheter i arbeid, sier Reikvam.

Publisert: 18. mars 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0185

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. juli 2026.